

POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66

VERSLAG van de algemene ledenvergadering op zaterdag 22 april 1978 om 10.00 uur in de Buitensociëteit te Zwolle.

1. Opening door de partijvoorzitter en voorstellen van de congresleiding.

Om 10.00 uur opent Jan Glastra van Loon de vergadering en heet iedereen welkom. Hij vraagt de medewerking van de congresgangers voor de enquête van prof. Lipschits. Als congresleiding zullen optreden, Ruby van der Scheer, Jan ten Brink en Jan Dirk van Ketwich Verschuur.

2. Benoeming notulencie. en stemcie.

Tot lid van de notulencie worden benoemd Hessel Abbink Spaink, Willem Wijermars en Menno Witteveen (reserve). Tot lid van de stemcie. worden benoemd Jopie Bogaard, Netty van der Elzen, Henk Bonzet.

3. Goedkeuring congresreglement.

Het congresreglement wordt bij acclamatie goedgekeurd.

4. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt conform het concept vastgesteld, en ziet er dan als volgt uit:

10.00 uur:	1. opening door de partijvoorzitter en voorstellen van de congresleiding
	2. benoeming notulencocommissie en stemcommissie
	3. goedkeuring congresreglement
	4. vaststelling van de agenda
	5. verkiezing rapportagecommissie en geschillencommissie
10.15 uur:	6. discussie en besluiten over de Europese verkiezingen
11.40 uur:	7. financiën
	a) overzicht financiële situatie 1977 en 1978
	b) vaststelling contributieregeling 1978
	c) verkiezingsfonds en fondsenwerving
	d) bijdrageregeling regio's
12.20 uur:	8. presentatie kandidaten voor het bestuur van het Politiek Scholings- en Vormingsinstituut.
	Opening stembussen
12.30 uur:	9. rede partijvoorzitter
13.00 uur:	10. lunchpauze
	Sluiting stembussen
13.45 uur:	11. discussie over "Grondslagen D'66"
15.00 uur:	12. rede fractievoorzitter
15.45 uur:	13. goedkeuring definitieve tekst van de Statuten
16.15 uur:	14. verkiezingscampagne gemeenteraden 1978
16.45 uur:	15. uitslagstemmingen
17.00 uur:	16. sluiting

5. Verkiezing rapportagecie. en geschillencie.

Bij nader inzien blijkt er in de geschillencie. geen vacature te bestaan. In de rapportagecie wordt Oscar Heezemans bij acclamatie gekozen.

6. Discussie en besluiten over de Europese verkiezingen.

HS licht de HB-resoluties 2, 3 en 4 toe.

HB-resolutie 2:

De Algemene Ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende:

- dat het beleid van D'66 op vele onderdelen erop gericht is beslissingen omtrent de inrichting van de samenleving in een internationaal kader te plaatsen;
- dat dit internationale kader op een groot aantal concrete - in het beleidsprogramma met name genoemde - punten in eerste aanleg Europees is;
- dat het dientengevolge juist voor D'66 van belang is zich ook in het Europees Parlement te doen vertegenwoordigen;

- besluit -

besluit:

aan de eerstvolgende verkiezingen voor leden van het Europees Parlement deel te nemen.

HB-resolutie 3:

De Algemene Ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende: dat diepgaande studie van een discussie over de voor- en nadelen van een eventuele toetreding tot enige Europese Federatie van Politieke Partijen binnen de partij van groot belang is, met name ook met het oog op de eventuele binnenlandse politieke betekenis daarvan, draagt het HB op een dergelijke studie en discussie te organiseren en daarvoor de benodigde informatie aan te dragen, en besluit op een nog dit najaar te houden ALV over een dergelijke toetreding een beslissing te nemen.

HB-resolutie 4:

De Algemene Ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978: draagt het HB op in de maanden tot aan een dit najaar nog te houden ALV een discussie binnen de partij te organiseren over het programma dat de basis zal gaan vormen voor het opereren van D'66 op het Europese vlak.

Toelichting op HB-resolutie 4:

Het HB zal een dergelijke opdracht in samenwerking met SWB (in het bijzonder met de Werkgroep Buitenland), PSVI en regiobestuur uitvoeren.

Bij HB-resolutie 4 merkt HS op dat het in de tweede Congresdemocraat gepubliceerde Discussienota "D'66 en Europa" als basisstuk voor het Europees programma van D'66 zal moeten dienen. In de discussienota zijn 5 hoofdlijnen te onderkennen:

1. Democratisering van de Gemeenschap;
2. Nadruk op decentralisatie en regionaal beleid;
3. Streven naar democratische markteconomie; kartelwetgeving;
4. Nadruk op economische en monetaire samenwerking;
5. Streven naar Europees industriebeleid in samenhang met het ontwikkelingsbeleid.

Met betrekking tot resolutie 3 zegt HS dat het natuurlijk het beste zou zijn als er in het Europarlement een "vierde stroming" bestond. De realiteit is echter dat zo'n stroming niet bestaat. Wanneer men gaat bekijken bij welke thans bestaande fractie D'66 zich het meeste kan thuisvoelen op programmatische gronden, dan blijkt het programma van de Liberalen en Democraten dichter bij de D'66-ideeën te liggen dan het socialistische programma. Dit komt m.n. tot uiting in de tamelijk anti-europese houding van de Socialisten. Bij het liberale programma kan men zich afvragen in hoeverre dit door de fractie, die conservatiever zal zijn dan de Federatie (door het ontbreken van de Liberal Party), uitgevoerd zal worden. Toetreden tot de socialistische Federatie heeft als moeilijkheid dat D'66 een socialistische partij zou moeten zijn. Toetreden tot deze federatie is dan ook niet de eerste mogelijkheid waaraan het HB denkt.

Bij de kwestie van de toetreding moet natuurlijk ook bekeken worden wat de gevolgen op nationaal niveau kunnen zijn ("samenwerking" met VVD of PvdA). De mogelijkheid van het van de grond krijgen van een "vierde stroming" in Europa moet in ieder geval ook onderzocht worden. Het HB beschouwt daarom amendement A4 als een verbetering van zijn eigen resolutie en neemt deze daarom over. Het HB heeft wel bezwaren tegen am.A5 en motie M3, omdat daarin nu al enige mogelijkheden uitgesloten worden. Het HB vindt dit niet verstandig omdat het onderzoeken van verschillende mogelijkheden handig is voor het maken van vergelijkingen, omdat het uit tactisch oogpunt beter is jezelf niet nu al afhankelijk van de Liberalen te maken en omdat er geen enkele reden is reeds nu enkele mogelijkheden uit te sluiten. Tegen het besluit van motie M4 heeft het HB geen bezwaren, maar wel tegen de overwegingen. Het wil daarom voorstellen de motie in twee delen te behandelen. De indieners geven hierop te kennen dat ze de overwegingen van de motie intrekken. Het HB neemt nu de motie over.

++ Bij acclamatie wordt HB-resolutie 2 door het Congres aangenomen.

Amendement nr.A4

Indieners: W.Uerz e.a.

Amendement op HB-resolutie 3:

I 2de alinea - invoegen na: "voor- en nadelen van": "van een zelfstandig optreden dan wel".

II laatste alinea - invoegen na: "dergelijk": "zelfstandig optreden dan wel een".

De heer Uerz licht am.A4 toe:

Bij het zoeken naar samenwerkingsvormen in het Europarlement is te weinig aandacht besteed aan het vormen van een nieuwe "vierde stroming". De huidige federaties zijn ongeloofwaardig door de grote verscheidenheid aan deelnemende partijen (Aantjes en Strauss in een partij e.d.). Deelname van D'66 aan de Liberale Federatie, waarin ook de VVD zit, zou eveneens ongeloofwaardig bij de kiezers overkomen. Aansluiting bij de federatie geeft op korte termijn misschien voordeel, maar op de lange termijn waarschijnlijk niet. Het is onwenselijk dat alle partijen door hun grote omvang en hun politiek verschillende leden middenpartijen worden, waardoor bepaalde ideeën ter wille van de samenwerking niet naar voren kunnen komen.

Een van de indieners van am.A5 zegt dat de indieners van mening zijn dat het zonde van de moeite is mogelijkheden, die je van tevoren kan uitsluiten, te onderzoeken. Men kan die tijd beter besteden aan een grondiger onderzoek van de reële mogelijkheden.

Amendement nr.A5

Indieners: E.Grootaarts e.a.

Amendement op HB-resolutie 3:

derde alinea: draagt het HB op een dergelijke studie en discussie te organiseren en daarvoor de benodigde informatie aan te dragen. Deze studie en discussie laat buiten beschouwing het onderzoek naar toetreding tot de Europese Federatie van Socialistische Partijen en de Europese Federatie van Christen Democratische Partijen, omdat de ideologie van deze Federatie niet strookt met de doelstellingen en het Beleidsprogramma van D'66;

besluit op een nog dit najaar te houden ALV over een eventuele toetreding tot enige andere Federatie een beslissing te nemen.

Motie nr.M3

Indieners: subregio Twente.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende onze keus voor een onafhankelijke opstelling en de inhoud van ons beleidsprogramma,

concluderend dat wij geen socialistische partij zijn,

besluit daarom het Hoofdbestuur op te dragen voor de deelname aan de Europese verkiezingen slechts de volgende mogelijkheden uit te werken:

1. een aansluiting bij de Federatie van Liberale en Democratische Partijen;
2. een onafhankelijke deelname.

Motie nr.4

Indieners: afdeling Landsmeer.

De afdeling Landsmeer van D'66, op 11 april 1978 in algemene ledenvergadering bijeen, brengt met betrekking tot de positie van D'66 in het Europees Parlement het volgende voorstel ter kennis van de 22ste Algemene Ledenvergadering van de Politieke Partij Democraten '66, te houden op 22 april 1978 te Zwolle, overwegende

1. dat aansluiting van D'66 bij de fractie van de Federatie van de Socialistische partijen van de Europese Gemeenschap, stuit op het onoverkomenlijke bezwaar dat D'66 zich daartoe eerst zou moeten aansluiten bij de Socialistische Internationale, hetgeen onverenigbaar geacht mag worden met het eigen beleidsprogram van de partij;
2. dat aansluiting van D'66 bij de fractie van de Federatie van Liberale en Democratische Partijen van de EG stuit op het even onoverkomenlijke bezwaar dat D'66 hiertoe de medewerking zou moeten inroepen van de VVD, een partij waarmee binnenlandse samenwerking door congresuitspraken van D'66 expliciet en openbaar is afgewezen;

3. dat pogingen tot aansluiting bij een van de twee hiervoor genoemde fracties voor D'66 in de binnenlandse politiek zeer ernstige gevolgen zouden kunnen hebben, daar bij het electoraat de gedachte "lood om oud ijzer" te gemakkelijk post zou kunnen vatten;
4. dat binnen de Liberaal/Democratische Federatie sprake is van een tweespalt tussen een conservatieve en een radicale vleugel. Dat deze tweedeling o.m. tot uiting is gekomen in de vertraagde aansluiting bij de Federatie van de vijf als radicaal-liberaal te bestempelen partijen. Dat bovendien de sterk met D'66 verwante, Franse Radicaux de Gauche hun federatielidmaatschap hebben opgeschort toen de - aan de VVD verwante - conservatieve Franse Republikeinen tot de Federatie toetraden; stelt de Algemene Ledenvergadering voor de volgende motie aan te nemen:
"De Algemene Ledenvergadering van de Politieke Partij Democraten '66, op 22 april 1978 te Zwolle in vergadering bijeen, draagt het hoofdbestuur op ten spoedigste overleg te openen met de Franse Radicaux de Gauche en na overleg met deze partij ook met de anders als "radicaal-liberaal" te benoemen partijen in Europa, teneinde te overwegen of het terwille van de politieke duidelijkheid niet wenselijk is, te komen tot de oprichting van een afzonderlijke Federatie van Radicaal-Liberale Partijen binnen de E.G., die met een eigen progressieve, niet-socialistische fractie in het Europese Parlement vertegenwoordigd zou dienen te zijn; en gaat over tot de orde van de dag.
De heer Veldkamp zegt ter toelichting van motie M3 dat de motie duidelijkheid wil verschaffen in de positie van D'66 op Europees niveau.

- ++ Na stemming wordt am.A5 verworpen.
- ++ Aangezien motie M3 dezelfde strekking als A5 heeft, wordt deze zonder verdere stemming eveneens verworpen.
- ++ Bij acclamatie wordt HB-resolutie 3 in de gewijzigde vorm (met A4 en het besluit van M4) aangenomen.
- ++ Eveneens bij acclamatie wordt HB-resolutie 4 aangenomen.

7. Financiën

Onder deze noemer zullen alle financiële regelingen aan de orde komen, d.w.z. HB-resolutie 5, amendementen 6, 7 en 9 en moties 5, 6, 8, 9, 20, 32. M7 is door de indieners ingetrokken.

a. Overzicht financiële situatie 1977 en 1978

EM deelt mee dat op 16 februari jl. de jaarrekening over 1977 in concept gereed was. Er staat nog geen accountantshandtekening onder omdat de financiële ledenadministratie nog niet rond is. Het tekort over 1977 zal ca f 55.000,- bedragen. Het vermogen van de partij is nu f 21.000,- groot. Het totale exploitatietekort over '76, '77 en '78 zal ca f 137.000,- bedragen. Dit is voor een deel te wijten aan het te laag begroten van de secretariaatskosten. Ook moet er rekening gehouden worden met bijzondere omstandigheden in 1977 en 1978: verkiezingen en een geweldige groei van de partij. Het beleid zal de komende tijd gericht zijn op een consolidatie van het partijapparaat, het opstellen van een meerjarenplanning 1979-1983, contact tussen partij en regio's en afdelingen en een goed bijdrage-systeem voor de regio's.

b. Vaststelling contributieregeling 1978

Het besluit van de ALV in Nijmegen over de contributieregeling is voorgelegd aan de Geschillencie en door deze vernietigd. Het HB heeft een voorlopige contributieregeling opgesteld. Deze is inmiddels in de Democraat gepubliceerd. De begroting ging uit van een gemiddelde contributie van f 87,50. In de praktijk blijkt dit f 70,- te zijn. Bij 10.000 leden levert dit een tekort van f 175.000,- op. Vandaar dat het HB erop aandringt de ingediende amendementen A6, A7 en A9 niet aan te nemen. Aannee zou te grote financiële consequenties hebben. Eerst moet duidelijkheid zijn ontstaan over de uitkomst van de voorgestelde regeling. Het HB kan instemmen met de gedachte, uitgedrukt in motie M5 en neemt deze motie over.

Motie nr.M5

Indieners: subregio Twente.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende de bij velen beluisterde bezwaren tegen het relatief hoge bedrag van de contributie dat ineens moet worden voldaan, draagt het hoofdbestuur op te onderzoeken of gespreide betaling van de contributie m.i.v. het boekjaar 1979 kan worden ingevoerd.

Amendement nr.A6

Indieners: afdeling Amsterdam.

Schaalverdeling contributieregeling

- Belastbaar inkomen tot f 20.000,- f 25,- per jaar
 - Belastbaar inkomen tussen f 20.000 en f 25.000,- f 35,- per jaar
 - Belastbaar inkomen boven f 25.000,- f 55,- per jaar
- en verder volgens het bestuursvoorstel.

Amendement nr.A7

Indieners: subregio Twente.

Toevoegen:

Jeugdigen tot 20 jaar die niet over een eigen inkomen beschikken f 15,- per jaar (over deze categorie zal geen afdracht aan de afdelingen geschieden).

Amendement nr.A9

Afdeling Utrecht - afdelingsvergadering.

De ALV van D'66 in vergadering bijeen op 22 april 1978 te Zwolle, na kennisname van de door het Hoofdbestuur voorgestelde contributieregeling voor 1978, gehoord de discussie over dit onderwerp, besluit:

- a. de voorgestelde contributieregeling als volgt te wijzigen:
"De minimumcontributie bedraagt f 25,- per jaar. Het minimumbedrag geldt voor de leden zonder eigen inkomen en voor leden met een belastbaar inkomen tot f 10.000,-. Voor de leden met een belastbaar inkomen boven f 10.000,- geldt een contributiebedrag van f 35,- per jaar."
- b. voor het overige de door het HB voorgestelde regeling te volgen.

Commentaar van indieners op A9:

de stap van de vroegere minimum contributie van f 15,- naar f 35,- is te groot. Het betekent meer dan een verdubbeling.

Commentaar indieners op A6: het HB kijkt uitsluitend naar de begroting, niet naar ledenwerving en behoud van leden. Bij andere partijen ligt het minimum lager. Bij lager minimum kan er een grotere toeloop van leden worden verwacht, waardoor de financiële positie gunstiger wordt.

Commentaar indieners op A7: jongeren die geen eigen inkomsten hebben kunnen geen f 35,- opbrengen en dus geen lid worden. Dit zou dan alleen voor kinderen uit de hogere milieu's weggelegd zijn.

Op voorstel van de Rapportagecie geeft de Financiële Cie haar mening:

Zij is tegen aanneming van de amendementen vanwege de volgende redenen:

- de begroting is reeds aanvaard. De geplande uitgaven moeten gedekt worden;
- de financiële positie is ongunstig; aanneming van de amendementen leidt tot een gat in de begroting;
- de gemiddelde vaste kosten per lid bedragen f 25,-; een minimum van f 15,- levert een tekort van f 10,- per minimum-lid op;
- A7 is momenteel administratief niet te verwezenlijken; de mogelijkheden hiervoor in 1979 kunnen nader worden bekeken;
- dispensatie is in voorkomende gevallen mogelijk.

In een laatste reactie dringt EM nogmaals aan op verwerping van de amendementen.

Aanname zou betekenen dat ook de uitgavenkant van de begroting moet worden bijgesteld.

Na stemming wordt A7 aangenomen, A6 en A9 worden verworpen.

Na aanvaarding van A7 doet JGvL een beroep op de leden met hogere inkomens.

Er dreigt nu immers een gat in de begroting te ontstaan.

Een ordevoorstel van Pothuis om nu ook motie M25 te behandelen wordt verworpen.

c. Verkiezingsfonds en fondsenwerving

JV deelt mede dat voor de verkiezingen een bedrag beschikbaar is van f 180.000,-, terwijl de minimale begroting f 220.000,- is. De fondsenwerving zal in de komende jaren moeten worden voortgezet. In de meerjarenplanning worden ook de bedragen voor de verkiezingen opgenomen. Er zal worden bekeken of in het vervolg bijdragen kunnen worden gegeven aan de regio's om hen in de verkiezingsstrijd te steunen.

d. Bijdrageregeling regio's

JvdH memoreert dat op de ALV in Nijmegen de verhouding partij-regio's aan de orde is gesteld. Ook bestaat er een cie Versnel die overleg pleegt met de regiopenningmeesters. Nadruk moet komen te liggen op het versterken van de financiële positie van de regio's. Hij denkt hierbij o.a. aan:

- de mogelijkheid dat het secretariaat meer diensten verleent aan de regio's;
- het is voor de regio's belangrijk dat zij weten waarover zij globaal kunnen beschikken;
- er moet een betere aansluiting plaats vinden van regio-begrotingen en partijbegroting. Dit is ook van belang voor een meerjarenraming.

Vandaar dat het HB resolutie 5 voorstelt.

HB-resolutie nr.5

De ALV in vergadering bijeen op 22 april 1978 te Zwolle, overwegende dat:

- de regiobijdrage thans wordt vastgesteld gelijktijdig met en als integraal onderdeel van de jaarlijks door de najaars-ALV vast te stellen partijbegroting in de vorm van een vast bedrag per contributiebetalend lid;
- dit bijdragesysteem de regiobesturen te weinig houvast biedt over het opstellen en tijdig door een ARV doen vaststellen van regiobegrotingen;
- subregio's en afdelingen te laat weten over welke bedragen zij voor hun activiteiten redelijkerwijs zullen kunnen gaan beschikken;
- het gewenst is een duidelijker relatie tussen het centrale partijapparaat (HB) en de diverse geledingen van de partij aan te brengen, waardoor regio's, subregio's en afdelingen enerzijds deelnemen in het financiële wel en wee van de partij en anderzijds tijdiger weten waar ze financieel aan toe zijn;

draagt het HB op, in overleg met de regio-penningmeesters, de najaars-ALV 1978 een zodanige aanpassing van het HR voor te leggen dat:

- a. met ingang van 1979 in de voorjaars-ALV de contributieregeling voor het daarop volgende kalenderjaar wordt vastgesteld;
 - b. tegelijkertijd de voor het daarop volgende jaar toe te passen regiobijdrage wordt vastgesteld;
 - c. de regiobijdrage wordt ingebouwd uit een vast bodembedrag per contributiebetalend lid woonachtig in de regio ad f 10,- aangevuld met een alsdan vast te stellen (mogelijk jaarlijks variërend) bedrag per lid;
 - d. de vaststelling van de ad 4. bedoelde aanvullende bijdrage per contributiebetalend lid mede te baseren op een door het HB aan de ALV voor te leggen meerjarenraming van uitgaven ten laste van de partijbegroting;
- en gaat over tot de orde van de dag.

Het HB neemt motie M 32 over.

Motie M32

Indieners: regiopenningmeesters P.L. Tergers e.a.

De ALV in vergadering bijeen op 22 april 1978 te Zwolle, overwegende dat:

- de omvang van de voor 1977 toegepaste regiobijdrage en de daarvan afgeleide afdrachten aan afdelingen het doorgaans niet toelaten daaruit mede de productie en verspreiding van beleidsprogramma's voor de (a.s.) staten- en raadsfracties te bekostigen;

verzoekt het hoofdbestuur, in overleg met de SWB, te onderzoeken:

- a. of en zo ja, in hoeverre provinciale en plaatselijke programmawerkgroepen zijn te beschouwen als (sub)werkgroepen welke voor dit doel functioneren binnen het verband van de SWB;
- b. of en zo ja, in hoeverre dientengevolge de productie en verspreiding van bedoelde beleidsprogramma's medebekostigd zou kunnen worden uit subsidies aan en andere

inkomsten van de SWB;
c. haar bevindingen te rapporteren aan de najaars-ALV,
en gaat over tot de orde van de dag.

Aan de orde komen nu ook de moties M6, M8, M9 en M 20.

Contributieafdracht - Motie nr.M6

Indieners: subregio West-Brabant.

Het subregiobestuur van D'66 West-Brabant in vergadering bijeen op 11 april 1978 te Etten-Leur,;

hiertoe gemachtigd door de algemene ledenvergadering van D'66 West-Brabant op 23 maart 1978 te Bergen op Zoom;

overwegende dat de huidige financiële regeling met betrekking tot de afdracht van subsidies, verkregen uit de contributies van de leden, door het hoofdbestuur aan regio c.q. subregio-besturen van D'66 onvoldoende gemotiveerd plaats vindt;

voorts overwegende dat een afdracht per lid dient plaats te vinden op basis van de door de penningmeester van het hoofdbestuur ingediende begroting waarbij tevens de leden voldoende worden geïnformeerd over de financiële positie van de Politieke Partij Democraten '66;

draagt het hoofdbestuur op de grootte van het per lid aan de regio en subregio-besturen vast te stellen bedrag en de volledige informatie hiermede samenhangend op het najaarscongres 1978 van D'66 aan de Algemene Ledenvergadering te presenteren; en gaat over tot de orde van de dag.

Motie nr.M8

Indieners: F.M.D.Dingemans e.a.

Naast de landelijke contributieregeling kan door een afdelingsvergadering worden besloten, dat aan de leden een vrijwillige jaarlijkse bijdrage wordt gevraagd.

Deze bijdrage kan dan worden geïnd door de afdelingspenningmeester.

Motie nr.M9

Indieners: F.J.Horstmeier e.a.

Naast de landelijke contributieregeling kan door een algemene regiovergadering worden besloten dat aan de leden een vrijwillige jaarlijkse bijdrage wordt gevraagd.

Deze bijdrage zal dan worden geïnd door de regiopenningmeester.

Motie nr.M20

Indieners: afdeling Wijchen.

Amendement m.b.t. het agendapunt "Financiën".

"Als aanvulling van de financiële middelen van de afdelingen dient een deel van de presentiegelden, zoals die door D'66-raadsleden worden ontvangen, ten goede te komen aan de fractieraad en aan de betrokken afdeling."

Het HB vindt M6 overbodig. De essentie is al aanwezig in HB-resolutie 5.

Bovendien staan er fouten in. Er is geen sprake van afdracht van subsidies maar van bijdragen aan de regio's. Bovendien bestaat er geen rechtstreekse relatie tussen HB en subregio's. Het HB heeft er geen bezwaar tegen dat met M8 een huidige praktijk wordt vastgelegd. Het HB ontraadt M 9 omdat dit de bijdragenregeling doorkruist. Bovendien werkt een vrijwillige contributie het beste op afdelingsniveau. Wel wil het HB uitdrukkelijk verklaren dat een verwerping van deze moties geen verbod van vrijwillige contributies inhoudt.

Maassen vraagt een soepele hantering van de bijdrage-regeling in de verkiezingstijd. Ook vraagt hij begrip voor de precaire financiële positie van nieuwe afdelingen met weinig leden. Het HB heeft hier begrip voor. Op het najaarscongres zullen de reglemen - ten ook op dit punt nader worden bekeken. Het HB ontraadt nadrukkelijk M 20.

Raadsleden worden zonder last of ruggespraak gekozen. Het is de persoonlijke verantwoordelijkheid van de raadsleden of zij een bijdrage leveren aan de afdelingen.

Na overleg door de indieners worden de moties M6, M8, M9 en M20 door de indieners ingetrokken.

HB-resolutie 5 wordt na stemming aangenomen.

Nadrukkelijk wordt nog vastgesteld dat met aanneming van amendement A7 de voorgestelde contributieregeling 1978 in deze geamendeerde vorm is aanvaard.

8. Presentatie van de kandidaten voor het bestuur van het Politiek Scholings- en Vormingsinstituut

De volgende leden hebben zich kandidaat gesteld:

Nancy van Cleef-de Vos, Rudolf Nieuwenhoven en Hans P. Frankfurter.

9. Rede partijvoorzitter

Deze rede is als bijlage 1 bij het verslag opgenomen.

10. Lunchpauze

11. Discussie over grondslagen D'66

Alvorens te beginnen aan de behandeling van de amendementen wordt een algemene sprekersronde gehouden.

De heer Bol zegt dat hij de grondslagen te lief vindt: hij mist de strijdvaardigheid die nodig is voor het bereiken van je doelstellingen. Met punt 4 van de grondslagen is hij het oneens: men kan beter trachten die factoren, die de vrijheid van bepaalde mensen belemmeren, weg te nemen dan de mensen slechts instrumenten geven, waarmee ze die factoren te lijf kunnen gaan. Ook is hij het niet eens met het hanteren van het begrip "macht" in punt 6: volgens hem corrumpeert macht principieel. I.p.v. macht zou hij liever het begrip "wapen" willen gebruiken. In de grondslagen mist hij tevens het begrip "dienstbaarheid": een van de meest essentiële zaken om vrijheid te bereiken en om de politieke macht te hanteren moet gevonden worden in het begrip dienstbaarheid.

De heer Potman onderschrijft deze laatste opmerking. Hij wijst hierbij op het feit dat het uitgangspunt voor het handelen van vele D'66-leden de Christelijke levensbeschouwing is.

De heer Bestman vindt dat in de grondslagen meer verwerkt moet worden op grond waarvan D'66 de mensen wil beoordelen: volgens de heer Bestman is dit vooral op grond van wat de waarde van iemand in zijn "mens-zijn" is en niet op grond van zijn kunnen, presteren. Vanuit die mentaliteit zou de scheiding "arbeidsgeschikt" en "arbeidsongeschikt", man en vrouw etc. wegvallen: men moet bekijken wat de mens in de samenleving kan bereiken en wat de maatschappij hem aan ontplooiingsmogelijkheden kan bieden.

De heer Biegman vindt de grondslagen een goed voorbeeld van de nieuwe politieke mentaliteit van D'66. In de uiteindelijke versie zal volgens hem meer aandacht moeten worden besteed aan de doelstellingen van D'66 op langere termijn. Hij is het oneens met de opmerking in punt 5 van de toelichting dat nu de tijd gekomen is waarin men ervoor moet zorgen de mens vrij te houden: zo ver is men nog niet. Graag zou hij het begrip "gerechtigheid/rechtvaardigheid" in de grondslagen verwerkt zien worden.

De heer de Vries zegt dat men in de afdeling Wassenaar van mening is dat de grondslagen korter en krachtiger en daardoor minder zweverig moeten worden: ze moeten proberen een stuk politieke ethiek te geven. Bij het begrip solidariteit ontbreekt het belangrijkste, nl. solidariteit op wereldniveau. Een sterkere aandacht voor de toekomstige generatie is nodig. Een ander punt voor de grondslagen zou kunnen zijn: aandacht en respect voor de rechten van planten- en dierenwereld en voor fysieke verschijnselen.

De heer Veldekamp betreurt het dat de werkgroep "Achtergronden" niet gekend is in het opstellen van de grondslagen. In de grondslagen mist hij de duidelijkheid om de inhoud aan de kiezer over te brengen. Concreet ontbreken volgens hem de volgende punten: de vrije, democratische ruilverkeershuishouding met wat spelregels; een globale ordening, een planning, door de overheid op te stellen, die door middelen wordt ondersteund: dan kan men antwoord geven op vragen als de APO's: erkennen dat activiteiten en producten twee waarden hebben, nl. een individuele en een maatschappelijke. Uit het D'66-programma kunnen eveneens achtergronden gedestilleerd worden.

De heer Zeevalking zegt blij te zijn dat JGvL in zijn rede het begrip "gelijkheid" aan de grondslagen heeft toegevoegd en heeft aangegeven dat D'66 zijn positie moet kiezen in het spanningsveld tussen vrijheid en gelijkheid. Door het toevoegen van het begrip "broederschap" aan dit tweetal kan men tegemoet komen aan de opmerkingen van de heer Potman.

De heer Mertens vraagt zich af in hoeverre het bij het spreken over "vrijheid" en "democratie" over een methode, een proces, iets uiterlijks gaat en in hoeverre over iets inhoudelijks. Precisering van deze begrippen is noodzakelijk. In de grondslagen mist hij het streven naar zo min mogelijk lagen in de maatschappij. Hij is het oneens met de laatste zin van punt 8 in de grondslagen: het toont precies de vraag waarvoor we staan aan, nl. is de democratie een ideaal, dan kun je zo'n zin niet neerschrijven, of is het een dogma, dan is het in strijd met het voorgaande.

Na deze algemene ronde worden de moties en amendementen behandeld.
JGvL verklaart dat het HB amendement A1 overneemt.

++ Na stemming wordt het amendement aangenomen.

Amendement A1

Indieners J.P. Hamaker e.a.

Amendement op HB-resolutie I:

vanaf het eerste "besluit" beide besluiten laten vervallen;

vanaf "vraagt" wijzigen als volgt:

"vraagt het HB een discussie in de partij op gang te brengen over o.m.

- het in de Democraat van maart 1978 gepubliceerde ontwerp en eventuele varianten daarop;

- de wenselijkheid van het in een ALV-besluit vastleggen van dergelijke grondslagen;

- de plaats die deze grondslagen in de ideële opzet van de partij moeten innemen;

en in deze discussie de inbreng van een zo groot mogelijk aantal leden mogelijk te maken;

en vraagt het HB op basis van de uitkomsten van de discussie vóór de zomer van 1979 voorstellen aan de ALV voor te leggen.

++ Amendement A8 wordt ingetrokken ten gunste van A1.

Amendement nr. A8

Afdeling Utrecht - Ledenvergadering.

De Algemene Ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, besluit HB-resolutie I in die zin te wijzigen dat deze als volgt luidt:

HB-resolutie I:

De Algemene Ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, kennis genomen heb end van de concept-grondslagen en hun toelichting (vergaderstuk T C D 1),

overwegende dat het eventueel komen tot grondslagen een proces is dat uiterste

zorgvuldigheid en de grootst mogelijke inbreng van de hele partij vraagt;

besluit de beantwoording van de vraag of er grondslagen moeten komen en de vaststelling van die eventuele grondslagen, uit te stellen tot een volgend congres;

besluit deze grondslagen t.z.t. eventueel als preambule in het Beleidsprogramma op te nemen;

vraagt het Hoofdbestuur gelijktijdig een discussie over bovengenoemde vraag en de inhoud van de grondslagen, n.a.v. de stukken, in de partij op gang te brengen, waarbij de inbreng van zoveel mogelijk leden mogelijk wordt gemaakt; en gaat over tot de orde van de dag.

++ Aangezien motie M1 aansluit bij A1 wordt deze ingetrokken.

Motie nr. M1

Afdeling Zuid-Kennemerland.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

overwegende dat naast de inhoud ook de vorm waarin eventuele "grondslagen" van D'66 worden geformuleerd een wezenlijk onderdeel moet zijn van de in de partij te voeren discussie,

verzoekt het Hoofdbestuur de Werkgroep Achtergronden van de SWB op te dragen bij de discussie over het "grondslagenconcept" in de partij ook dit punt aan de orde te stellen.

De indieners van motie M2 zeggen bereid te zijn de motie in te trekken als het HB de ideeën in de motie wil meenemen in de discussie over de grondslagen. JGvL antwoordt dat het HB de strekking van de motie zal meenemen in de manier waarop het HB de discussie zal bevorderen.

++ Hierop wordt de motie ingetrokken.

Motie nr. M2

Indieners: F.L.Jansen e.a.

De Algemene Ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978; overwegende dat grondslagen alleen het D'66 beleid niet duidelijk maken en dat democratisering een buitengewoon belangrijk element van dat beleid is; verzoekt het Hoofdbestuur het voorstel zoals uitgewerkt in "discussiestuk grondslagen D'66: voorstel t.a.v. vermogensspreiding", welk voorstel ten doel heeft ons gemengd kapitalistisch maatschappelijk stelsel te democratiseren door aan ieder inkomen een vermogensaandeel toe te kennen met daaraan gekoppeld de plicht tot investeren ofwel beleggen, op te nemen in de discussie over de grondslagen van D'66 en in studie te doen nemen.

Het aangehaalde discussiestuk is aan de grondslagencommissie terhand gesteld en is aan de balie verkrijgbaar. (Bijlage 3)

Vordat HB-resolutie I in stemming wordt gebracht, brengt JGvL daarin de volgende wijziging aan: "concept-grondslagen en hun toelichting" (2de aLinea) moet zijn: "de in de Congres-Democraat gepubliceerde stukken over de grondslagen van D'66".

++ Bij acclamatie wordt HB-resolutie I in zijn geamendeerde vorm en met bovenstaande wijziging aangenomen.

12. Rede fractievoorzitter

Deze rede is als bijlage 2 bij het verslag opgenomen.

13. Goedkeuring definitieve tekst van de Statuten

Voor de tekst van de Statuten wordt verwezen naar de Democraat van maart 1978 (tweede Congresdemocraat). Ter sprake komen de amendementen A2 en A3.

Amendement nr. A2

Indieners: het Hoofdbestuur.

Artikel 14, lid 4 als volgt aanvullen:

met dien verstande dat bijeenroeping in ieder geval geschiedt door schriftelijke kennisgeving aan de leden, welke kan worden gepubliceerd in het door D'66 uitgegeven orgaan.

Artikel 15 als volgt uitbreiden met een lid 4:

4. Ontslag van de leden van het hoofdbestuur geschiedt door de ALV op nader in het HR te bepalen wijze.

Amendement nr. A3

Indieners: het Hoofdbestuur.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, besluit:

- a. de statuten van D'66 opnieuw vast te stellen, zulks overeenkomstig het in de tweede Congresdemocraat (3/78) en het Congresboek van de ALV van 22 april 1978 gepubliceerd ontwerp, en deze statuten vast te leggen in een notariële acte,
- b. in deze nieuwe statuten nog alle wijzigingen en aanvullingen (daaronder mede begrepen het overbrengen van bepalingen uit het HR naar de Statuten) aan te brengen, welke de betreffende notaris op grond van het in de Wet bepaalde noodzakelijk mocht achten,
- c. in deze nieuwe statuten voorts nog alle redactionele wijzigingen aan te brengen welke deze notaris noodzakelijk mocht achten, en draagt het Hoofdbestuur op voor het verlijden van genoemde notariële acte zorg te dragen.

Het hoofdbestuur merkt op dat A2 inhoudt het voldoen aan een wettelijke verplichting, terwijl A3 is opgesteld na overleg met de notaris.

++ A2 en A3 worden bij acclamatie aangenomen.

Hierna worden ook de totale statuten bij acclamatie aangenomen.

14. Verkiezingscampagne gemeenteraden 1978

JV dankt de campagnecoördinatoren voor hun inzet bij de prov.statenverkiezingen. Hij zegt dat er eigenlijk te weinig geld is om veel reclame te maken. Van de andere kant geneert hij zich ook telkens weer om geld te vragen. Het landelijk propagandamateriaal voor de gemeenteraadsverkiezingen zal eind volgende week gereed zijn. Het campagne-instructieboekje is nu reeds beschikbaar.

Aan de orde komen nu ook moties M10, M23, M28 en HB-resolutie 6.

Motie nr.M10

Indieners: afdeling Krimpen a/d IJssel.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende dat D'66 het komen tot een actief milieubeleid ernstig nastreeft, dat milieu-aantasting niet alleen inhoudt een aantasting van de boden, lucht, oppervlaktewater e.d., dat onder milieu-aantasting ook moet worden begrepen het onbeperkt aanplakken van affiches, stickers, e.d. dat D'66 in deze een voorbeeld kan en moet stellen, besluit dat het persé ongewenst is, dat D'66-leden overal verkiezings-affiches, stickers e.d. aanplakken, dit uitsluitend te beperken tot de daartoe geëigende aanplakborden c.q. -zuilen en hun eigen bezittingen, er voor zorg te dragen, dat de reeds aangeplakte affiches e.d. op de daartoe niet bestemde plaatsen voor 15 mei 1978 worden verwijderd.

Motie nr.M23

Indieners: H.R.IJzerdraat e.a.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, van mening dat er dringend behoefte bestaat aan een periodiek verschijnende uitgave van D'66, waarin aan de hand van actuele politieke situaties en voorvallen, op voor een zo groot mogelijk publiek begrijpelijke wijze de standpunten en het politieke beleid van D'66 wordt weergegeven en waarin o.m. ook de door D'66 op het publiek gerichte activiteiten, zoals bijeenkomsten, radio- en televisie-uitzendingen kunnen worden aangekondigd of besproken; van mening dat zo een orgaan tevens, door stijl en opmaak, geschikt moet zijn om als propaganda-orgaan mee naar buiten te treden; van mening dat het huidige orgaan "de Democraat" door vorm en inhoud niet geschikt is de bovenbedoelde functies te vervullen doch veeleer het karakter heeft van een intern kaderblad, in welke functie het zeker voldoet; nodigt het Hoofdbestuur uit, spoedig te komen tot een meer populair (maand)blad als bovenbedoeld en dit blad voortaan aan alle leden toe te sturen; nodigt het Hoofdbestuur tegelijkertijd uit, alsdan automatische toezending van de Democraat aan alle leden te stoppen en voor het vervolg slechts toe te sturen aan die leden van D'66 die zich hiervoor melden en die bereid zijn hiervoor een kostenbijdrage als nader vast te stellen, te betalen, en gaat over tot de orde van de dag.

Foldermateriaal - motie nr.M28

D'66-afdeling Naarden, in vergadering bijeen op 23 maart 1978, is van mening dat het foldermateriaal voor de afgelopen verkiezingen van de Provinciale Staten niet geschikt was om nieuwe D'66-kiezers te winnen:

1. de kleurstelling van de folder (groen op grijs) spreekt niet aan;
2. het gekozen lettertype leest moeilijk;
3. de lay-out is slecht;

4. de taal is ingewikkeld van samenstelling en intellectueel van toon; nodigt het hoofdbestuur uit op korte termijn materiaal te laten samenstellen dat bovenstaande bezwaren niet heeft en daardoor de kiezers directer en gemakkelijker aanspreekt,

en gaat over tot de orde van de dag.

HB-resolutie nr.6

De ALV van D'66 op 22 april 1978 te Zwolle bijeen,
overwegende

- dat kandidaten voor vertegenwoordigende lichamen gedurende 6 maanden voor zijn aanmelding lid van D'66 dienen te zijn geweest (HR-art.126);
- dat deze bepaling beoogt politieke gelukzoekers van de kandidatenlijsten te weren;
- dat een strakke hantering van deze regeling het in veel gevallen onmogelijk of zeer moeilijk had gemaakt goede kandidatenlijsten samen te stellen;

kennis genomen hebbende van het door het HB gevoerde dispensatiebeleid, dat op positieve adviezen van regio, sub-regio en afdelingsbesturen en verkiezingscommissies was gebaseerd;

besluit de door het HB verleende dispensaties van de lidmaatschapstermijn goed te keuren en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: volgens art.125 HR kan het HB dispensatie verlenen van de eis dat kandidaten 6 maanden lid dienen te zijn alvorens zij zich kunnen aanmelden. De dispensatie behoeft echter achteraf de goedkeuring van de ALV.

Een overzicht van de verleende dispensaties ligt op het congresbureau ter inzage.

Commentaar op M10

Volgens JV zijn er altijd instructies gegeven om niet wild te plakken. Overigens vindt hij dat milieufactoren hier maar in beperkte mate in geding zijn. Hij heeft geen behoefte aan de gevolgtrekking van de motie en vindt haar eigenlijk overbodig. Koster is van mening dat milieu meer een zaak van lange termijn is. Na stemming wordt de motie verworpen.

Commentaar op M23

Volgens het HB is het belangrijk dat elk lid goed geïnformeerd is. Het is teveel gevraagd wanneer men zich daarvoor op een afzonderlijk blad moet abonneren. De behoefte aan anderssoortige informatie is gesignaleerd en hierover zal overleg met de SWB plaatsvinden.

Na stemming wordt de motie verworpen.

Commentaar op M 28

Volgens de indiener zijn de folders van de concurrerende partijen directer en pakkender. WD zegt dat het HB het hier niet mee eens kan zijn. De folder is ontworpen door het meest vooraanstaande reclamebureau in Nederland. De tekst is afkomstig van Aad Nuis. Na stemming wordt de motie verworpen.

Commentaar op HB-resolutie 6

Volgens FR was bij 10% van de kandidaten (totaal 3000) dispensatie mogelijk. Dit was alleen bij een soepele aanpak te realiseren. Vasthouden aan de zes-maanden termijn zou betekend hebben dat D'66 in een groot aantal plaatsen niet aan de verkiezingen had kunnen deelnemen. De bedoeling was politieke avonturiers te weren. Daarom is dispensatie verleend bij positief advies van regio's en afdelingen. In enkele gevallen is dan ook geen dispensatie verleend. In antwoord op een vraag van Pothuis zegt FR dat Zaandijk ten onrechte niet voorkwam op de lijst die ter inzage ligt. Er is daar wel degelijk in zeven gevallen dispensatie verleend. Nieuwenhoven vindt 300 dispensaties wel erg veel. Hij kan echter niet toetsen en daarom zal hij er zich toch maar bij neerleggen. De HB-resolutie 6 wordt hierna bij acclamatie aangenomen.

Bespreking van de overgebleven moties (geen punt op de agenda):

Motie M 11

Indieners: H.Drijfhout e.a.

De ALV van D'66 bijeen te Zwolle op 22 april 1978,
overwegende dat het aquatisch milieu gediend is met vermindering van de lozing van fosfaten in water,
dat de voorlopige Centrale Raad voor de Milieuhygiëne aanbeveelt dat de volgende doelstellingen in 1985 grotendeels bereikt zouden moeten zijn:

- terugbrengen van de inworp van fosfaten in zoveel mogelijk gebieden tot minder dan 0,5 à 1,0 g P per m² wateroppervlak per jaar;

- terugbrengen van de totaal-fosfaatconcentraties in het Nederlandse oppervlaktewater, exclusief de grote rivieren en de zee, tot beneden 0,3 mg P/liter;

dat als middel tot vermindering van de fosfaatlast op oppervlaktewater fosfaatverwijdering uit de effluenten van zuiveringsinstallaties in aanmerking komt, dat de methodiek van deze verwijdering en de verwerking van het daarbij gevormde slib belangrijke kosten met zich meebrengen,

dat ca 50% van de totale fosfaatbelasting, die via rioolwaterzuiveringsinstallaties op oppervlaktewater terecht komt, veroorzaakt wordt door het gebruik van fosfaathoudende wasmiddelen,

dat het niet redelijk is het door deze wasmiddelen veroorzaakte aandeel in de kosten van fosfaatverwijdering toe te rekenen aan de gemeenschap ten behoeve waarvan op basis van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren zuiveringslasten worden geheven, dat het ter vermindering van genoemde fosfaatlast gewenst is het gebruik van fosfaathoudende wasmiddelen te beperken,

dat het redelijk is de kosten van dit aandeel in de fosfaatverwijdering te doen drukken op de verbruikers van deze wasmiddelen,

dat dit het beste kan gebeuren door de verkoop van fosfaathoudende wasmiddelen te belasten in evenredigheid met het fosforgehalte ervan,

dat deze belasting zodanig dient te zijn, dat uit de opbrengst ervan een fonds kan worden gevormd, ten laste waarvan beheerders van zuiveringsinstallaties ca 50% van de kosten van de fosfaatverwijdering kunnen dekken,

verzoekt het Hoofdbestuur van de partij door tussenkomst van de vertegenwoordigers van D'66 in de Tweede Kamer er bij de regering op aan te dringen dat op korte termijn zodanige wettelijke regelingen worden getroffen, dat de productie van fosfaathoudende wasmiddelen op de hiervoor aangeduide wijze wordt belast, en dat de hieruit beschikbaar komende middelen worden gebruikt voor het doen van uitkeringen aan beheerders van zuiveringsinstallaties die hetzij uit eigen beweging, hetzij op aanwijzing van het Rijk tot fosfaatverwijdering uit de effluenten van zuiveringsinstallaties zijn overgegaan.

Indieners van de motie: motie sluit aan bij artikel uit de Consumentengids van maart 1978. Bedoeling van de motie is het heffen van een belasting op fosfaathoudende wasmiddelen. Dit geld moet dan gebruikt worden voor het verwijderen van fosfaten uit het water en niet, zoals in de Consumentengids is gesteld, voor onderzoeken naar nieuwe methodes voor fosfaatverwijdering: deze zijn al bekend.

HvO : HB heeft geen moeite met de strekking van de motie.

In het najaar zal de Regering echter waarschijnlijk een nota over deze problematiek uitbrengen. De fractie zou graag de vrijheid willen houden deze nota op zijn merites te beoordelen en zou zich daarin belemmerd voelen als de motie wordt aangenomen.

Het HB ontraadt daarom de motie aan te nemen.

Ineke Lambers: De fractie heeft bij de behandeling van de Rijnverdragen gewezen op het fosfaatprobleem. Het BP is op dit punt ook duidelijk. De fractie onderschrijft de gedachte in de motie, maar wil de mogelijkheid houden in een breder verband alle oplossingen te bekijken om daaruit de beste oplossing te kiezen.

++ De motie wordt hierop ingetrokken.

M 12

De heer de Keijzer: het gaat steeds slechter met de Nederlandse scheepvaart. Het wordt daarom tijd dat de regering een goed scheepvaartbeleid gaat voeren. D'66 kan dit bevorderen door zelf met voorstellen te komen. Daarvoor is eerst een goede studie nodig.

++ W.D: HB neemt motie over, mits in de laatste zin: "de volgende ALV" wordt gewijzigd in "een volgende ALV" aangezien de tijdstermijn anders te kort is.

De indiener gaat hiermee akkoord.

MOTIE nr. M. 12

Indiëners: L.M. de Keijzer e.a.

De algemene ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle, op 22 april 1978,

constaterende een geleidelijke vermindering van de Nederlandse zeegaande handelsvloot, zowel in aantal schepen als tonnage, tegenover een toenemende wereldhandelsvloot; een stagnatie in de ontwikkeling van de binnenvaartvloot; een voortdurende toename van de grootte der schepen, overwegende het grote economische belang voor Nederland van zeescheepvaart en binnenvaart; de gunstige invloed van een grote Nederlandse handelsvloot op de werkgelegenheid bij scheepvaart en scheepsbouw; de steeds grotere risico's verbonden aan het vervoer van gevaarlijke stoffen door het inzetten van grotere schepen, de toenemende dichtheid van het scheepvaartverkeer en de hogere vaarsnelheden; de behoefte aan een betere coördinatie voor wat betreft uitbreiding en verbetering van de waterwegen binnen Europa en Nederland en het nemen van adequate veiligheidsmaatregelen, vraagt het Hoofdbestuur een studie te organiseren ter vaststelling van een scheepvaartbeleid waarin wordt gestreefd naar een evenwicht tussen ondernemings- en overheidsbeleid, een goede organisatie van de scholing, stimulering van de werkgelegenheid en verbetering van de veiligheid voor mens en milieu. De resultaten van deze studie voor te leggen aan den volgende ALV, zo mogelijk in de vorm van een paragraaf scheepvaart voor opname in het beleidsprogramma. Toelichting op de motie zie blz. 14a

MOTIE nr. M.13

Indiëners: L.M. de Keijzer e.a.

De algemene ledenvergadering van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, kennis genomen hebbende van de desastreuze gevolgen voor het milieu van de ramp met de Amoco Cadiz,

constaterende het grote percentage scheepsrampen waarbij zgn. "sub standard operated" zeeschepen zijn betrokken; de explosieve ontwikkeling in de grootte van schepen met de daaraan verbonden risico's i.v.m. manoeuvreerbaarheid, overwegende de steeds grotere risico's verbonden met het vervoer van gevaarlijke stoffen door het inzetten van grotere schepen, de toenemende dichtheid van het scheepvaartverkeer en de hogere vaarsnelheden; de moeizame wijze waarop in internationaal verband (IMCO) nieuwe wetgeving tot stand komt; de behoefte aan een snelle verbetering van de veiligheid op zee, met name in het Engelse Kanaal, Nauw van Calais en Zuidelijk Noordzee; het belang van een internationale (wereldwijde) scheepvaartwetgeving, vraagt de Tweede Kamerfractie er bij de Nederlandse regering op aan te dringen om op internationaal (IMCO) niveau zo snel mogelijk te komen tot een adequate wettelijke regeling van de veiligheid van de scheepvaart in voornoemde gebieden, waarbij wordt gedacht aan een internationale bewakingsautoriteit die bv. sleepboothulp verplicht kan stellen, een meldingsplicht voor alle schepen die het betreffende gebied binnen varen, en een radar bewakingssysteem; de reeds vastgestelde regels betreffende "sub standard vessel operators" door de autoriteiten te laten implementeren. Voorts de nodige stappen te ondernemen ter invoering en uitbreiding van het standaard IMVO woordenboek; zich te verzetten tegen unilaterale wetgevingen welke zelden resultaten afwerpen, het handelsverkeer belemmeren en vaak protectionistische tendensen bevatten; te streven naar een internationale wetgeving van de minimum eisen te stellen aan de bemanning van schepen en scheepsinstallaties.

Toelichting op de motie zie blz. 14 b en c.

M 13

WD: Uit overleg tussen indiëners, WD en Ineke Lambers is gebleken dat men het met elkaar eens is over de strekking van de motie en over het feit dat de fractie hierin actie moet ondernemen, maar dat dit geen onmiddellijke actie hoeft te zijn. Er zijn dus enige bezwaren tegen de laatste alinea van de motie. Afsproken is dat over de exacte formulering van de laatste alinea nog overlegd zal worden.

++ De motie wordt verder niet door het congres behandeld.

Toelichting op motie 12: SCHEEPVAARTBELEID

Nederland heeft niet alleen historisch een sterke band met de scheepvaart maar is ook economisch sterk afhankelijk van scheepvaart en scheepsbouw. Ons land bezit al 20 jaar de grootste haven ter wereld. De wereldhandel en de goederenstroom naar Nederland nemen voortdurend toe. Toch neemt het aandeel van de Nederlandse koopvaardij in het wereldhandelsverkeer voortdurend sterk af, waardoor ons land een derderangs zeevaartnatie dreigt te worden.

Dit wordt geïllustreerd door de volgende cijfers:

Jaar:	Aantal nederl. schepen:	Tonnage miljoen B.R.T.	Tonnage wereld- vloot in milj.BRT	Nederland % van totaal:	
1963	1496	5021	153	3,3	(BRT = bruto register ton)
1973	786	3326	289	1,15	
1975	649	3303	342	0,97	
1977	591	3173	380	0,86	

In dit tijdvak groeit de wereldhandelsvloot van ongeveer 23.000 schepen tot 31.400 schepen.

Het is opvallend dat zelfs in het afgelopen jaar de handelsvloeten van de meeste landen groeiden en alleen die van Nederland, Noorwegen, Zweden, Japan en Groot-Brittannië zijn afgenomen. Dit is het resultaat van het bekende feit, dat de geïndustrialiseerde landen (vooral in West-Europa) steeds meer schepen onder zgn. goedkope vlag laten varen. Meer dan een kwart van de wereldvloot vaart nu onder 'open registered flags' (Liberia, Panama, Cyprus, Singapore, Somalia), bovendien nog ongeveer 8% onder Griekse vlag.

Het voortdurende inkrimpen van de Nederlandse koopvaardijvloot heeft een sterke reductie van de werkgelegenheid tot gevolg. In 1970 waren ongeveer 30.000 Nederlandse zeelieden geregistreerd, in 1976 nog slechts 9.000. Dit is ook een gevolg van het feit dat er steeds meer buitenlanders op de Nederlandse schepen werken (in 1976 ongeveer 3.500). Doordat er steeds minder schepen onder Nederlandse vlag worden geregistreerd is er vrijwel geen reden meer aan te geven waarom een reder zijn schepen in Nederland zou laten bouwen, hetgeen een sterk negatief effect heeft op de Nederlandse scheepsbouwindustrie; buiten de wereldwijde structuurproblemen. De reders laten hun schepen onder goedkope vlag varen om puur economische voordelen zoals: lagere belastingen, goedkope bemanning, lagere bouw- en dokkosten door lagere veiligheidsnormen.

Dit heeft allereerst tot gevolg dat deze vlucht, Nederland vele miljoenen per jaar kost, helaas niet kwantificeerbaar, door: derving van belastingen en verlies van werkgelegenheid in scheepvaart en scheepsbouw.

Verder heeft dit tot nadeel dat in eventuele tijden van nood, Nederland geen controle meer heeft over de eigen koopvaardijvloot.

Een ander negatief aspect van het varen onder goedkope vlag is de verminderde veiligheid op zee. Alle grote zeerampen hebben de laatste jaren plaatsgevonden met dit soort schepen (Amoco Cadiz, Torrey Canyon, Olympic Bravery, Argo Merchant). Bijna 60% van de ernstige ongevallen met tankers in de periode 1972-1976 vond plaats met schepen varende onder goedkope vlag. Het grootste deel van deze ongevallen vond plaats met zgn. 'sub standard operated vessels', d.w.z. waarvan de kwaliteit van de bemanning onvoldoende is en de conditie van de schepen ver beneden de in ons land gestelde eisen.

De ontwikkeling van de Nederlandse binnenvaart vertoont op het ogenblik een stagnatie maar in zijn totaliteit is hier het beeld niet zo slecht. Dit wordt geïllustreerd door de volgende cijfers:

Toelichting op motie 13: VEILIGHEID OP ZEE

Bij het bestuderen van de ongevallenstatistieken valt het op dat van alle schepen groter dan 500 ton, die per jaar verloren gaan, er ongeveer 60% onder de zgn. 'goedkope vlag' varen, bovendien is minstens eenzelfde percentage van deze schepen ouder dan 15 jaar.

Uit een studie van het Maritiem Instituut betreffende ongevallen met zgn. 'sub-standard tankers', dit zijn schepen die niet voldoen aan de door de traditionele zeevarende naties gestelde normen voor bemanning en technische conditie, blijkt dat ongeveer 50% van de ongevallen met tankers worden veroorzaakt door deze schepen, ondanks het feit dat het totale aantal slechts ongeveer 10% van de totale tanker-vloot vertegenwoordigt.

Verder blijkt dat van de totale tankervloot (welke modern is, in vergelijking met de droge lading schepen) de schepen jonger dan 15 jaar, voor 90% varen onder een bonafide vlag of worden beheerd door een bonafide reder varende onder goedkope vlag. Vrijwel alle tankers ouder dan 20 jaar varen onder goedkope vlag en het zijn juist deze schepen die vaak bij ongevallen betrokken zijn.

De oudste vloten zijn die van Griekenland, Panama, Cyprus en Soingapore met 50 à 60% ouder dan 15 jaar (ongeveer 25% is ouder dan 20 jaar). Ook uit het rapport van het Maritiem Instituut blijkt duidelijk de correlatie tussen leeftijd van de schepen en de betrokkenheid bij- ongevallen.

Uit een vergelijking tussen een groep van sub standard operated tankers van één reder met een gelijksoortige groep tankers beheerd door een bonafide reder bleek dat de sub standard schepen ca 7 maal vaker bij ongevallen betrokken zijn dan de andere. Binnen het IMCO (International Maritime Consultative Organisation) vechten al jarenlang voor een betere scheepvaartwetgeving zonder daarmee het vrije gebruik van de zee wezenlijk aan te tasten. Er zijn zekere resultaten geboekt maar het blijkt al te vaak dat overeengekomen maatregelen niet worden geëffectueerd. Ook nadat zeven West-Europese landen een aantal regels waren overeengekomen om de bevoegdheden van de scheepvaartsinspecties uit te breiden zodat strengere controles kunnen worden uitgevoerd aan boord van buitenlandse schepen, is gebleken dat zelfs deze maatregelen niet werden uitgevoerd.

Het is evident dat door het vaststellen van een adequate strafmaat bij overtredingen het aantal overtredingen sterk zal afnemen, hierbij spelen echter drie problemen een belangrijke rol.

1. De straffen worden opgelegd aan de bemanning (meestal de kapitein), waardoor het niet redelijk zou zijn de strafmaat in verhouding te brengen met de bruto-vrachtopbrengsten van het schip.
2. De kapitein is gelijktijdig vertegenwoordiger van de eigenaar en verantwoordelijk voor de veiligheid van schip, bemanning en lading. Deze belangen zijn tegenstrijdig en brengen de kapitein vaak in een dilemma.
2. Een lokale inspectie kan wel een overtreding vaststellen en proces-verbaal opmaken, de berechting vindt echter plaats in het land van registratie van het schip. Om deze problemen relatief snel op te lossen zullen de regeringen van de grote handelsstaten sterke druk moeten uitoefenen op regeringen van tenminste 30 scheepvaartnaties.

Jaar:	Aantal schepen:	Tonnage milj.BRT:	
1979	9.884	9,949	
1975	8.146	5,117	(totale tonnage BRD, F, B ± 9,5 mln BRT)
1976	7.873	5,153	
1977	7.515	5,104	

Vervoerde ton-kilometers

vaargebied:	1970:	1975:
NL	23.590 mln	29.598 mln
BRD	41.957 "	47.565 "
F	11.077 "	11.905 "
B	6.334 "	5.124 "

De toename in deze periode blijkt niet in verhouding te staan tot de toename van het handelsverkeer, hetgeen o.a. kon worden geweten aan transport via pijpleidingen en een sterke toename van het wegtransport.

Gezien de verhouding met de buitenlandse binnenvaartvloeden lijkt het enigszins gevaarlijk te streven naar een expansie van de nederlandse binnenvaartvloot. Anderzijds zou een verdere toename van het wegtransport kunnen worden voorkomen door het watertransport te stimuleren.

Bij het opstellen van een scheepvaartbeleid moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten:

De relaties: scheepvaart-scheepsbouw; wegtransport-watertransport; scheepvaart-zeehavenbeleid; scheepvaart-werkgelegenheid; scheepvaart-economie.

Veiligheid en milieu: zoals de gevaren van de toenemende tonnage en hogere vaarsnelheden bij vervoer van gevaarlijke stoffen. De invloed van verbetering van de waterwegen (positief voor de veiligheid) op recreatie en landschapsplanning.

Bestuur: Coördinatie met provincie en gemeente voor wat betreft uitbreiding van havens en vaarwegen. Contrôle op vervuilers en op veiligheid. Internationale coördinatie van veiligheidsmaatregelen en scheepvaart-wetgeving. Welke maatregelen zijn nodig om de reders te laten besluiten hun schepen wederom onder Nederlandse vlag te laten varen (verbetering concurrentiepositie).

Werkgelegenheid en sociale aspecten: stimuleren van de scheepvaartberoepen, scholings- en carrière-mogelijkheden. Verhouding met de samenleving.

M 14 en M 15

Motie nr. M 14

Indieners: Werkgroep Kunsten en Media van de SWB D'66.
De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende, dat door de Werkgroep Kunsten en Media reeds in mei 1977 de nota Kunst in de Samenleving openbaar gemaakt werd; dat deze nota direct daarna gepubliceerd werd door de Stichting Wetenschappelijk Bureau D'66, dat deze nota een groot aantal ideeën en standpunten bevat, die van groot belang kunnen zijn voor een partij die creativiteit, welzijn vóór welvaart en beter in plaats van meer als beleidsuitgangspunten gekozen heeft; dat de kunstenparagraaf in het Beleidsprogramma 1977-1981 een zeer globaal karakter heeft, terwijl juist een partij als D'66 op grond van de eigen beginselen, behoefte heeft aan concretisering en precisering van standpunten op culturele gebieden; dat de Tweede Kamerfractie gediend zou zijn met politisering van de in genoemde nota geëxponeerde standpunten; draagt het Hoofdbestuur op alles in het werk te stellen om de standpunten uit genoemde nota toe te voegen aan het Beleidsprogramma, als amendement resp. aanvulling op de paragrafen inzake het D'66-kunstbeleid; en gaat over tot de orde van de dag.

Motie nr. M 15

Indieners: Werkgroep Kunsten en Media van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D'66.
De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende dat door de Werkgroep Kunsten en Media, mede op verzoek van leden van het Hoofdbestuur en de Tweede Kamerfractie, zeer onlangs een subnota "Omroep in de Samenleving" is opgesteld, welke nota deel uitmaakt van de stukken voor deze Algemene Ledenvergadering; dat deze nota duidelijke standpunten formuleert met betrekking tot de omroep in Nederland; dat zulke standpunten tot op heden geheel ontbreken in het D'66 Beleidsprogramma 1977-1981; dat met name de Tweede Kamerfractie reeds komende maand behoefte heeft aan herkenbare partijstandpunten inzake de omroep, draagt het Hoofdbestuur op alles in het werk te stellen om de standpunten uit genoemde nota - die t.z.t. zal worden opgenomen in de publicatie over een samenhangend mediabeleid - reeds nu toe te voegen aan het Beleidsprogramma, om te voorzien in de lacune die dit programma met betrekking tot de omroep toont, en dan met name waar van voorzieningen om particuliere merchandising en commerciële invloed op de programmering te beteugelen, zulks vooral met het oog op de bestrijding van vershraling en verpaupering van het programma-aanbod, en gaat over tot de orde van de dag.

Commentaar op moties 14 en 15 van de Rapportage Commissie

"De Rapportage Commissie merkt op dat het wijzigen/aanvullen van het Beleidsprogramma géén agendapunt van deze ALV is en deze moties ook geen algemeen of actueel onderwerp betreft. Zij adviseert daarom deze moties niet in behandeling te nemen. Verder dient vastgesteld, dat de nota "Omroep in de Samenleving" géén onderdeel van de stukken te behandelen op deze ALV is."

Rapportagecommissie (Harry Geelen): Wanneer men punten aan het BP wil toevoegen, dan dient men deze op de agenda te plaatsen, opdat de leden deze van tevoren kunnen bespreken. Bij deze moties was dit niet meer mogelijk en dus ontraadt de rapportagecommissie behandeling van de moties.

JGvL: In overleg met de indieners heeft het HB besloten de nota "Kunst in de samenleving" op de volgende ALV aan de orde te stellen. De subnota "Omroep in de Samenleving" komt pas voor opname in het BP in aanmerking als het een volledige nota is. De moties worden hierop niet meer in behandeling genomen.

M 16 bestaat niet.

M 17

HvO: HB neemt motie over, mits de laatste alinea gewijzigd wordt in "besluit bovenstaande, tot het nader uitwerken van het te voeren energiebeleid, zoals dat in het D'66-Beleidsprogramma is neergelegd".

De indieners gaan met deze wijziging accoord.

Harry Geelen vraagt of de indieners de motie nader kunnen toelichten, aangezien een werkgroep van de SWB reeds met de problematiek bezig is.

Dhr Koster: In de motie wordt de suggestie gewekt dat het type problemen dat ontstaat bij energiebesparing. De problemen bij de energie-opwekking zijn echter vooral lange-termijn problemen, terwijl energiebesparing op korte termijn kan geschieden.

De heer van der Grift: Bij de energievoorziening moeten ook de industriële ontwikkeling (vgl M 26) en de landbouw e.d. behandeld worden.

JtB: Het HB is van plan in het najaar een energie-studiedag te houden, zodra de werkgroep met de voorbereiding daarvan klaar is.

++ Bij acclamatie wordt de motie aangenomen.

Motie nr. M 17

Indieners: Het bestuur van de regio Drenthe.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

overwegende dat de energievoorziening in de naaste toekomst een van de grootste problemen is waarmee we zullen worden geconfronteerd;

dat elk van de denkbare vormen van energie-opwekking of -omzetting, evenals bezuiniging, grote vragen oproept;

dat het formuleren van een energiebeleid slechts mogelijk is als samen met de economische en technische aspecten ook aspecten als milieu, gezondheid, vrede en veiligheid en internationale afhankelijkheid in de besluitvorming worden betrokken, van oordeel zijnde, dat besluitvorming in de partij over een te voeren energiebeleid slechts kan plaatsvinden na intensieve voorbereiding door en discussie met de leden; dat de SWB de informatie die voor deze voorbereiding en discussie nodig is kan en moet verschaffen,

besluit het HB op te dragen op geëigende wijze, met in acht nemen van het bovenstaande, tot het nader uitwerken van het te voeren energiebeleid, zoals dat in het D'66-Beleidsprogramma is neergelegd.

M 18

++ Deze motie wordt ingetrokken.

Motie nr. M 18

Indieners: Werkgroep Emancipatie D'66.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

overwegende, dat binnen de Landelijke Werkgroep Emancipatie gediscussieerd wordt over het wel of niet oprichten van een vrouwengroep in D'66 en de meningen hierover verdeeld zijn, dat deze werkgroep al enige malen benaderd is voor het meedoen aan acties (o.a. vrouwengevangenis) terwijl hiervoor een gecoördineerde structuur in de partij ontbreekt,

besluit:

a) het hoofdbestuur op te dragen de meningsvorming over de wenselijkheid van een D'66 vrouwengroep in brede lagen van de partij op gang te brengen;

b) op de eerstvolgende ledenvergadering een resolutie hierover voor te leggen, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: De Landelijke Werkgroep Emancipatie heeft als onderdeel van het SWB andere taken, dan als in de motie gesteld, maar wordt wel steeds als enige op dit gebied in D'66 door allerlei vrouwengroepen benaderd.

M 19

Ina Klaassen: D'66 voert emancipatie hoog in het vaandel, maar slechts een klein deel van de vrouwelijke leden bekleedt een positie in besturen of openbare lichamen. Daarnaast kan men constateren dat het moeilijk is emancipatie-punten in programma's te verwerken.

HvO: HB neemt motie over met de kanttekening dat "drempelcursussen" niet alleen voor vrouwen zouden moeten worden gehouden, maar voor iedereen die last van drempel-

vrees heeft.

Een indienster van de motie: Vrouwen hebben tot nu toe een achterstand in de politiek. Daarom is het beter nu eerst de vrouwen een kans te geven hun drempelvrees weg te werken.

Mw. Augustijn: Het is een goede zaak dat in regio's en afdelingen emancipatiewerkgroepen worden opgericht, maar deze moeten dan wel gemengd van samenstelling zijn. D'66 is niet een partij voor mannen of vrouwen, maar voor mensen.

Ina Klaassen: Het is uiteraard de bedoeling van de motie dat de regionale emancipatiecommissies, evenals de landelijke, gemengd van samenstelling zijn.

++ De motie wordt bij acclamatie aangenomen.

Motie nr. M 19

Indieners: Werkgroep Emancipatie D'66.

De ALV van D'66 bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

in aanmerking nemende het beleidsprogramma (hoofdstuk 9: emancipatie van vrouw en man) en overwegende dat de emancipatie ook van D'66-leden nog niet voltooid is, draagt het hoofdbestuur, regio- en afdelingsbesturen op te waken, dat de emancipatie binnen de partij ook in de praktijk waargemaakt wordt;

draagt het hoofdbestuur op in overleg met het bestuur van het PSVI speciale drempelcursussen voor vrouwen te organiseren;

geeft regio- en afdelingsbesturen in overweging regionale en/of afdelings emancipatiewerkgroepen te formeren.

Toelichting:

- Er is een zekere tegenstrijdigheid tussen aan de ene kant de vele vrouwelijke D'66-leden 1) en de vrouwelijke D'66-kiezers 2), aan de andere kant de vrouwelijke vertegenwoordiging in de Kamer (25%), Staten (19,4%), hoofdbestuur, andere besturen en SWB-werkgroepen.

- De verklaring voor deze tegenstrijdigheid behoeft niet bij de laksheid van de vrouw te liggen, maar komt eerder voort uit een zekere drempelvrees.

- Veel vrouwen hebben de door de Emancipatiecommissie gesignaleerde 4 handicaps: geen eigen geld, andere beschikbare tijden dan mannen, geen ervaring, vaak minder opleiding.

- Afgelopen maanden hebben laten zien hoe moeilijk het is om emancipatiepunten in provinciale en gemeentelijke verkiezingsprogramma's te krijgen.

1) Schattingen lopen tussen 40% en 60% van het totale aantal leden.

2) Bij de kamerverkiezingen van 1977 was 60% van de D'66-kiezers vrouw.

Motie nr. M 21

Indieners: Manten e.a.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

overwegende dat op 29 maart 1978 de nieuwe provinciale staten verkozen zijn en dat op 31 mei 1978 de nieuwe gemeenteraden worden verkozen, die respectievelijk op 5 juni en 1 september 1978 daadwerkelijk in functie treden;

dat de samenstelling van deze staten en raden, zeker voor het aandeel daarin van D'66, sterk gewijzigd zijn of zullen worden;

dat de thans nog functionerende statenleden met de daaruit gekozen gedeputeerden "demissionair" zijn;

dat na 31 mei de gemeenteraadsleden en de daaruit gekozen wethouders "demissionair" zijn;

besluit dat het politiek ongewenst is dat omstreden politieke kwesties tijdens deze "demissionaire" periode worden opgelost en

draagt het hoofdbestuur hiervoor passende maatregelen te bepleiten.

Commentaar van de Rapportagecommissie op motie nr. M 21

In de oorspronkelijke tekst van deze motie werd opdracht tot uitvoering gegeven aan de Tweede Kamerfractie. Aangezien ALV geen opdrachten aan fracties in vertegenwoordigende lichamen kan geven is door de Rapportagecommissie "Tweede Kamerfractie" vervangen door "Hoofdbestuur".

De heer Manten: Bij raads- en statenverkiezingen treden vaak belangrijke verschuivingen op: de zetelverhoudingen worden gewijzigd en veel zetels van eenzelfde partij worden door andere mensen bezet. De oude Raden en Staten kunnen echter, in de tijd dat de nieuwe Raden en Staten nog niet geïnstalleerd zijn, belangrijke beslissingen nemen die in strijd zijn met de verkiezingsuitslag. Tegen het commentaar van de rapportagecommissie hebben de indieners geen bezwaar.

Hv0: HB neemt de motie over met de door de rapportage voorgestelde wijziging.

++ De motie wordt bij acclamatie aangenomen.

Motie nr. M 22

Indieners: C.M.E. van Vuuren e.z.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, kennis genomen hebbende van de gruwelijke en onmenselijke wijze waarop telkenjare onder meer aan de oostkust van Canada vele tienduizenden jonge zeehonden worden gevangen en gedood, overwegende dat de enige reden voor deze massale slachtingen is gelegen in het op de wereldmarkt doen verkopen van de huiden van deze dieren, teneinde deze als bont te doen verwerken in kledingstukken, die buiten het bevredigen van de ijdelheid van een kleine minderheid van de mensheid, in geen enkele reële menselijke behoefte voorziet,

verzoekt de Tweede Kamerfractie van D'66, indien mogelijk, in het parlement een voorstel in te dienen strekkende tot een invoerverbod van zeehondenvellen en/of -bont; subsidiair een motie van gelijke strekking in het parlement in te dienen, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Uit vele berichten en rapporten van waarnemers ter plaatse is genoegzaam komen vast te staan op welke mensonterende manier de jonge zeehonden ieder voorjaar bij de kusten van Oost-Canada worden afgeslacht. De Canadese autoriteiten menen echter nog altijd de zeer vele protesten die hiertegen uit vrijwel de gehele wereld massaal zijn opgeklonken, naast zich neer te kunnen leggen en zelfs als leugens te kunnen afdoen.

De heer van Vuuren: Het doodslaan van dieren is in Nederland een misdrijf. Men kan niet met goed geweten van misdrijf afkomstige artikelen importeren en verhandelen. Het economische belang van de zaak is zeer gering. Electoraal kan het voordelig zijn in deze zaak duidelijk stelling te nemen.

HS: HB neemt de motie over. Uit overleg met de fractie is gebleken dat het punt "invoerverbod" waarschijnlijk moeilijk te realiseren is; misschien is er een handvat bij de wet "Exotische Diersoorten". De fractie zou de zaak graag willen plaatsen in het kader van een debat over dierenbescherming.

Dhr Goedkoop: De zaak is in feite veel algemener van aard: het gaat namelijk om het uitroeien van bepaalde diersoorten of mensenrassen om economische of andere redenen. Hopelijk komt er nog eens een beleidsartikel, waarin gesteld wordt dat het onzedelijk en verwerpelijk is diersoorten uit te roeien of te verminken, zelfs als dit economisch nadeel zal opbrengen.

++ De motie wordt bij acclamatie aangenomen.

Motie nr. M 24

Indieners: P. Fonkert e.a.

De algemene ledenvergadering van D'66 bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende dat de totaal afgelegde weg door congressangere van D'66 om praktische, financiële en milieutechnische redenen tot een minimum beperkt dient te blijven; de opzet van een congres is om een zo groot mogelijk aantal leden bij deze serieuze gebeurtenis te betrekken, draagt hierbij het Hoofdbestuur van D'66 op de hiernavolgende congressen te organiseren in plaatsen die, op het tijdstip van de vaststelling van de locatie van deze congressen, gelegen zijn in één van de twee regio's die het grootste aantal leden tellen.

Commentaar HB: het beleid is gericht op spreiding. Er zijn al 15 congressen in het westen geweest en nog niet één in het noorden. Bovendien is Zwolle per trein uitstekend bereikbaar. De reistijd is vanuit Amsterdam niet langer dan de reistijd naar

bv. Nijmegen.

++ Na stemming wordt de motie verworpen.

Motie nr. M 25

Indieners: subregio Twente.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende de verspilling, zoals die door vele leden wordt ervaren bij het ontvangen van meerdere exemplaren van de Democraat op één adres indien daar meer leden van D'66 woonachtig zijn, draagt het Hoofdbestuur op te onderzoeken of het lidmaatschap van D'66, naar wens van de betrokkenen, ontkoppeld kan worden van de toezending van de Democraat, voor die gevallen waar meerdere exemplaren van de Democraat aan één adres worden gezonden.

++ Deze motie wordt ingetrokken.

Motie nr. M 26

Indieners: Zegveld, Engwirda, van Ginkel e.z.

Het congres bijeen te Zwolle op 22 april 1978, overwegende:

- dat D'66 de laatste jaren, o.a. in de Tweede Kamer een menigte voorstellen heeft gedaan tot grondige hervorming van het industriebeleid in Nederland,
- dat het van het grootste belang is voor de werkgelegenheid en de Nederlandse concurrentiepositie dat dit op industriële vernieuwing gerichte beleid nader wordt uitgewerkt;

nodigt het Hoofdbestuur uit een werkgroep samen te stellen voor het nader formuleren van dit beleid van D'66 en aan de bespreking hiervan dit najaar een discussiedag te wijden.

Toelichting:

Recente ontwikkelingen in de metaalverwerkende industrie en de scheepsbouw hebben nogmaals op ondubbelzinnige wijze de zwakte aangetoond van zowel de positie van de Nederlandse industrie, als ook van het huidige industriebeleid. De door de Regering gedurende de afgelopen weken aangekondigde financiële steun aan het bedrijfsleven van circa 1 miljard ten behoeve van sanering van de zware metaalindustrie en de scheepsbouw, kan niet of nauwelijks als een op structurele verbetering gerichte maatregel worden aangemerkt. D'66 heeft de afgelopen jaren bij voortdoring gewezen op de noodzaak van een op vernieuwing gericht industriebeleid en van structurele maatregelen ter verbetering van de rendementspositie van het bedrijfsleven. Als voorbeelden kunnen in dit verband genoemd worden de recente voorstellen van de Kamerfractie tot ombuiging van het overheidsaankoopbeleid tot een instrument dat mede in dienst wordt gesteld van een werkgelegenheidsscheppende industriepolitiek via het in gezamenlijk overleg tussen overheid, bedrijfsleven en onderzoekinstellingen inspeken op de toekomstige behoeften van onze samenleving; de voorstellen voor de benoeming van een Minister voor Wetenschap en Technologie en voor de oprichting van een Nederlandse Industriële Vernieuwings Maatschappij; de voorstellen voor de ondersteuning van productvernieuwing en marktverkenning voor het midden- en kleinbedrijf door TNO en via regionale proefstations; en het voorstel om vooruitlopend op invoering van voorstellen uit het rapport-Hofstra tot een inflatie-neutralbelastingheffing voor het bedrijfsleven te komen waarin schijnwinsten niet langer belast worden. Alhoewel alle andere politieke partijen nu langzamerhand ook de mond vol hebben van de noodzaak tot technologische vernieuwing hebben zij de zojuist genoemde D'66-voorstellen weliswaar sympathiek genoemd, maar tot nu toe over het algemeen afgewezen. Kennelijk zijn die partijen blind voor het feit dat vanuit de samenleving een steeds dringender behoefte aan een dergelijk beleid ontstaat. Kennelijk zijn zij ook blind voor het feit dat de meeste van de D'66-voorstellen (bij voorbeeld betreffende het overheidsaankoopbeleid en de benoeming van een aparte Minister voor Wetenschap en Technologie) in de belangrijkste industrielanden (VS, Frankrijk, Duitsland, Japan) al jaren geleden met succes zijn ingevoerd. Nederland dreigt daardoor steeds verder achterop te raken. Alleen als resultaat van een dergelijk beleid zal het mogelijk zijn zowel een redelijk niveau van werkgelegenheid, een daaraan verbonden niveau van welvaart, een voldoende sterk economisch draagvlak en mede daardoor het instandhouden van de collectieve sector te garanderen. Een

pakket van uitsluitend macro-economische, op korte termijn gerichte maatregelen, zoals tot dusverre door opeenvolgende Nederlandse regeringen gehanteerd, is hiertoe niet voldoende. De keuze van de door de Regering te hanteren instrumenten in het kader van een op industriële vernieuwing gericht beleid, als ook de in dit kader te besteden overheidsfondsen zijn politieke beslissingen. D'66 zal hierin een standpunt moeten innemen. Dit zal onder meer ook het geval zijn bij de beoordeling van de Wet op de Investeringsrekening tweede fase, die naar verwachting op 1 januari 1979 zal ingaan; de nadere uitwerking van het speerpuntenbeleid; en, meer algemeen, ten aanzien van de nadere vormgeving van het economische structuurbeleid.

++ Het HB neemt de motie over. Hierna wordt de motie bijm acclamatie aangenomen.

Motie nr. M 27

Indieners: Afdeling Apeldoorn.

De ALV, in vergadering bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

- draagt aan het Hoofdbestuur op een onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheid de passieve kiesgerechtigheid tot de leeftijd van 18 jaar te verlagen en
- over de voortgang van dit onderzoek te (doen) rapporteren op de eerstvolgende ALV.

HvO: HB neemt de motie over, mits met de zin achter het eerste gedachtestreepje bedoeld wordt: "te onderzoeken of het wenselijk is de kiesgerechtigde leeftijd te verlagen naar 18 jaar en ten tweede hoe dat bewerkstelligd zou kunnen worden."

De heer Roos: Indieners gaan met deze interpretatie accoord.

++ De motie wordt bij acclamatie aangenomen.

Motie nr. M 29: GROEI PARTIJ

Indieners: leden Werkgroep Landelijke Politiek van de Afdeling Delft e.o. van D'66.

De ALV van D'66, bijeen te Zwolle op 22 april 1978,

overwegende:

- dat het beginsel, dat ieder lid op de vergaderingen van D'66 één stem heeft, met meer waarborgen dient te worden omkleed;
- dat de algemene ledenvergaderingen van D'66 (hierna te noemen: congressen) niet gemist kunnen worden voor meningsvorming en discussie over door het Hoofdbestuur en anderen naar voren gebrachte onderwerpen;
- dat de congressen wegens de massaliteit het gevaar behelzen dat ondoordachte besluiten worden genomen en dat door de veelheid van moties en wijzigingsvoorstellen nauwelijks aan inhoudelijke toetsing of afweging kan worden gedaan;
- dat bij een groeiend ledenbestand het steeds moeilijker wordt om alle leden in één ruimte bijeen te brengen, afgezien van de vergaderproblematiek die een dergelijke massaliteit teweegbrengt;
- dat het als een bezwaar geldt dat de (aanwezige) congresgangers beslissen voor en over de leden, die om welke reden dan ook niet aanwezig konden zijn;
- dat voor een goede en evenwichtige besluitvorming zowel een uitwisseling van ideeën als een bezinningsperiode niet gemist kunnen worden;

draagt het Hoofdbestuur op te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om een definitieve schriftelijke stemming over besluiten te organiseren nã elk congres met inachtneming van een bezinningsperiode van ten minste veertien dagen;

draagt het Hoofdbestuur op daarbij de volgende richtlijnen in acht te nemen:

- a. op congressen kunnen slechts voorlopige besluiten worden genomen, die nã een bezinningsperiode van tenminste veertien dagen schriftelijk bekrachtigd dienen te worden;
- b. alle D'66-leden dienen een bekrachtigingsbiljet te ontvangen (bijvoorbeeld door bijvoeging in de "Democraat");
- c. alle D'66-leden dienen een korte toelichting te ontvangen op de te bekrachtigen beslissingen;

draagt het Hoofdbestuur op het resultaat van vorenbedoeld onderzoek in ieder geval bekend te maken op een nog dit najaar te houden congres;

draagt het Hoofdbestuur op om naar aanleiding van vorenbedoeld onderzoek voorstellen te doen;

en besluit op een nog dit najaar te houden congres een beslissing te nemen over vorengeschetste wijze van besluitvorming op en naar aanleiding van congressen.

WD: Het HB waardeert het voorstel als een aanzet tot de discussie over de besluitvorming binnen de partij. Het HB is echter van mening dat de voorgestelde regeling vrijwel onuitvoerbaar is vanwege zijn ingewikkeldheid en kostbaarheid. De besluitvorming kan door zijn vertragend effect en de "by pass" bewegingen, die dat met zich mee gaat brengen, in de uitwerking ondemocratischer worden dan de huidige regeling. Het HB neemt de gedachten in de motie over om in te brengen in het werk van de cde "van Berkom" die zich zal buigen over de vraag welk systeem van besluitvorming de voorkeur moet genieten bij het groter wordende ledental van D'66. Deze cde zal vóór 15 augustus 1978 verslag uitbrengen aan het HB. Het HB zegt toe dit advies voor te leggen aan de najaars-ALV.

++ Hierop wordt de motie ingetrokken.

M 30 en M 31

Motie nr. M 30

Indieners: Afdeling Noord-Holland.

De Algemene Regio Vergadering van D'66 Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 maart 1978 te Haarlem,

overwegende:

- dat het deelnemen aan sport- e.a. evenementen in landen, waarin de rechten van de mens (zoals neergelegd in de universele verklaring voer de rechten van de mens) met voeten worden getreden door de regeringen van deze landen, wordt uitgelegd als een steun aan hun regimes;
- dat Nederland haar steun aan dergelijke evenementen zou moeten onthouden;
- dat met name in Argentinië, naar uit publicaties van Amnesty International is gebleken, velen om politieke redenen in gevangenschap worden gehouden en folteringen aan de orde van de dag zijn en dat mensen daar om hun politieke opvattingen worden vermoord of verdwijnen;
- dat het Nederlandse hockeyteam op het punt staat naar Argentinië te vertrekken om aan de WK 1978 deel te nemen;
- dat ook het Nederlandse voetbalteam aan de WK zal deelnemen;

onderkende:

- dat de publieke meningsvorming in een te laat stadium en in een te beperkt verband op gang is gekomen;

spreekt als haar mening uit:

- dat toch alsnog een duidelijke uitspraak moet worden gedaan, waarin alle directe of indirecte ondersteuning van het regime in Argentinië wordt afgewezen;

draagt op grond daarvan het regiobestuur op:

1. om de KNHB van bovengenoemde mening op de hoogte te stellen, met het verzoek om
 - hetzij af te zien van deelname aan de WK 1978;
 - hetzij aan deelname de voorwaarde te verbinden dat daaraan geen manifestaties in bovenbedoelde zin verbonden zijn of in die zin kunnen worden uitgelegd - in ieder geval zou daaraan de verplichting verbonden zijn om in april na terugkomst in het openbaar over de ervaringen te rapporteren;
2. de eerstvolgende ALV conform art.16.2 e HR een uitspraak over deze materie in bovengenoemde zin te vragen.

Motie nr.M 31

De ALV van D'66, in vergadering bijeen te Zwolle op 22 april 1978, kennis genomen hebbende van de motie van de Algemene Regio Vergadering van D'66 Noord-Holland op 11 maart 1978, spreekt als haar mening uit het eens te zijn met de letter en de geest van deze Noord-Hollandse motie, en gaat over tot de orde van de dag.

Dhr Kohnstamm: Het Nederlandse elftal zal op de WK Nederland vertegenwoordigen. Daarmee is deelname aan de WK niet meer alleen een zaak van de KNVB. Een politieke partij zou zich daarom over de deelname moeten uitspreken.

Dhr Kamps: Volgens de Hockeybond waren bij de WK-hockey geen evenementen in de politieke sfeer te signaleren. Motie M 30 is bedoeld als een ondersteunende tekst voor Motie M 31. Alleen M 31 moet in stemming gebracht worden.

Dhr Mertens: Op voorstel van de twee bij deze zaak betrokken D'66 Kamerleden hebben acht Kamerleden een brief aan de KNHB gestuurd, waar deze organisatie uitgenodigd wordt met deze Kamerleden te bespreken welke adviezen ze op grond van

ervaringen opgedaan bij de WK-hockey aan de KNVB kan geven met het oog op het voorkomen dat de aanwezigheid van het Nederlandse elftal gebruikt kan worden als propaganda voor het daar gevestigde regime en op het onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de aandacht van het elftal en de andere in Argentinië aanwezige Nederlanders (o.a. de journalisten) te vestigen op de toestanden in dat land. Het is nu niet meer mogelijk het eens te zijn met de letter van de Noord-hollandse motie. In motie M 31 moeten dus de woorden "de letter en" geschrapt worden.

JGvL: Het HB is het ermee eens dat zeker in deze zaak geen sprake is van scheiding van sport en politiek. D'66 is echter geen getuigenispartij en moet dus bekijken op welke wijze het meeste invloed uitgeoefend kan worden op de toestand en de misstanden in Argentinië. Een uitspraak van het Congres over wat individuele voetballers moeten doen is misplaatst: de voetballers moeten onder andere omstandigheden beslissingen nemen en het Congres de gevolgen van de beslissing niet te dragen zal krijgen. Een beroep op de KNVB om niet naar Argentinië te gaan, zal waarschijnlijk zelfs een negatief effect hebben op pogingen om te voorkomen dat er misbruik van het gaan naar Argentinië gemaakt zal worden. Het HB zal deelnemen aan een protestbijeenkomst bij het begin van de WK. Het HB en de fractie zullen er alles aan doen om te voorkomen dat de WK gebruikt zal worden voor propaganda voor het Argentijnse regime, maar juist om de WK te gebruiken om de aandacht te vestigen op de wantoestanden in Argentinië. Met deze toezegging ontraadt het HB het Congres de motie aan te nemen en verzoekt de indieners de motie in te trekken.

Rapportagecommissie: (Harry Geelen): De motie is niet zorgvuldig opgesteld. De formulering is niet duidelijk. Een ALV kan zich niet uitspreken over een zodanig geformuleerde motie.

Dhr Kohnstamm: De motie had eigenlijk op de agenda moeten staan. Ondanks de door het HB voorgestelde "Realpolitik" willen de indieners toch een principiële uitspraak van het Congres over de onwenselijkheid van het gaan naar Argentinië. De indieners gaan accoord met het wijzigingsvoorstel van Chel Mertens.

Rapportagecommissie: De motie was te laat ingediend om op de agenda geplaatst te worden.

Dhr Kohnstamm zegt iets anders dan in de motie gesteld wordt: hij wil namelijk dat het Congres zich tegen het gaan naar Argentinië van het Nederlands elftal uitsprekt, terwijl de motie een deelname onder bepaalde voorwaarden toelaat.

RvdS: De congresleiding doet een beroep op de indieners van de motie de motie in te trekken, omdat de meeste mensen inmiddels het Congres verlaten hebben, en het in stemming brengen van de motie de uitleg van de motie en het hanteren van het Huis-houdelijk Reglement geweld aandoet.

Dhr Kohnstamm: Er wordt niet op helemaal correcte wijze op de indieners ingesproken.

++ Desondanks wordt de motie ingetrokken.

15. Uitslag stemmingen

Bestuur PSVI:

uitgebracht 334 geldige stemmen.

N.van Cleef-de Vos : 149 stemmen en daarmee gekozen,

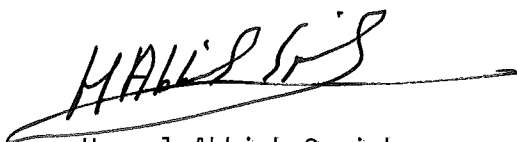
R. A. Nieuwenhoven : 138 stemmen

P.H. Frankfurter : 47 stemmen.

16. Sluiting

Om 17.30 uur sluit JGvL het Congres onder dankzegging aan de Congresleiding en allen die betrokken zijn geweest bij de voorbereiding en de voortgang van het Congres en tevens aan de HB-leden die het HB zullen verlaten, omdat ze gekozen zijn in de Staten: Machteld Versnel, Rob van Baaren en Leendert Schotel.

De notulencommissie,

Hessel Abbink Spaink

Willem Wijermars